

11

Ενότητα

Γελάσαμε με την ψυχή μας

Σ' αυτή την ενότητα:

- Θα μάθουμε τα χαρακτηριστικά μιας αστείας εικονογραφημένης ιστορίας.
- Θα διαβάσουμε και θα γράψουμε αστείες ιστορίες.
 - Θα μάθουμε επίσης:
 - ▶ Πώς κλίνονται τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ος.
 - ▶ Πώς κλίνονται στον αόριστο τα ανώμαλα ρήματα.
 - ▶ Να χρησιμοποιούμε σωστά τα επιφωνήματα.
 - ▶ Να ξεχωρίζουμε τα διαφορετικά είδη ομοιοκαταληξίας.
 - Θα γνωρίσουμε ήρωες από εικονογραφημένες ιστορίες για παιδιά.

... και όλα αυτά διασκεδάζοντας
με αστείες ιστορίες!

Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρης

Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρης, διάσημο ζευγάρι γάτες,
ήταν κλόουν γκαφατζήδες, κωμικοί και ακροβάτες.
Φημισμένοι, είχαν έδρα την Πλατεία Βικτωρίας
έδρα μόνο, γιατί ήταν οπαδοί της φασαρίας.
Κένσιγκτον, Κόρνγουολ Γκάρντεν, Λόνστον Πλές*, στην απάτη,
φήμη είχαν σαν πενήντα, κι όχι μόνο σαν δυο γάτοι.

Αν στο σπίτι το φεγγίτη ανοικτό τον βρεις να στάζει,
το κελάρι* αν πεις πως μάλλον με πεδίο μάχης μοιάζει,
αν στη στέγη καταλάβεις να 'χει φύγει κεραμίδι,
γιατί γίνονται από κάτω όλοι οι ένοικοι μουσκίδι,
αν προσέξεις να 'ναι χάρω πεταμένο το συρτάρι,
και το μάλλινο γιλέκο να σου το 'χει κάποιος πάρει,
ή μετά το δείπνο πάλι, αν καμιά απ' τις κοπέλες
έχει χάσει αιφνιδίως το κολιέ της με τις πέρλες,

θα πουν όλοι: «Αυτές οι γάτες! Πο, πο, πο! Πανάθεμά τες!
Ο Μπελάς να 'ταν, ή μήπως ο φτωχός ο Ρουμποτύρης
Μήπως ήτανε κι οι δυο τους; Ποιον να πιάσεις, ποιον να δείρεις;»

*ονόματα πλατειών του Λονδίνου
*κελάρι: αποθήκη τροφίμων ή ποτών

Γελάσαμε με την ψυχή μας

Κυριακή όταν καθίσει η φαμίλια στο τραπέζι
σοβαρή, γιατί κανένας με το γεύμα του δεν παίζει,
κι ενώ όλοι περιμένουν το ψητό και τη σαλάτα,
η μαγείρισσα θα έρθει, ξαφνικά, με άδεια πιάτα.
Και θα πει θορυβημένη, θυμωμένη, ντροπιασμένη:
«Η όρεξή σας πρέπει μάλλον για πολύ να περιμένει!
Από μέσ' από το φούρνο έκανε φτερά το μπουτί.
Θα μου στρίψει! Επιτέλους, μα τι γάτοι είναι τούτοι!»

Κι όλοι λένε: «Αυτές οι γάτες! Πο, πο, πο! Πανάθεμά τες!
Ο Μπελάς να 'ταν, ή μήπως ο φτωχός ο Ρουμπούρης;
Μήπως ήτανε κι οι δυο τους Ποιον να πιάσεις, ποιον να δείρεις!»

Όταν θόρυβο ακούσεις, από την τραπεζαρία,
γυαλικά κρατς μπουμ! να πέφτουν με κακό και φασαρία,
όταν δεις και το ντουλάπι κατσαρόλια να πετάει,
και το βάζο Μινγκ στη σάλα μ' ένα πιγκ! απλά να σπάει,
θα πουν όλοι τρομαγμένοι: «Είναι πάλι οι γάτοι εκείνοι!
Ο Μπελάς κι ο Ρουμπούρης!» Όμως τι μπορεί να γίνει;

Τ.Σ. Έλιοτ, *Το εγχειρίδιο πρακτικής γατικής του γερο-Πόσουμ*, εκδ. Άγρα, Αθήνα, 2000, μετάφραση Παυλίνα Παμπούδη - Γιάννης Ζέρβας

1. Ο Μπελάς κι ο Ρουμπούρης ήταν ένα ζευγάρι διάσημων γάτων. Υπογραμμίστε τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις για να μάθετε περισσότερα γι' αυτούς:

α) Πού έμεναν οι δύο γάτοι; Έμεναν...

- A. στην πλατεία Βικτωρίας. B. στο Λόνστον Πλέις. Γ. πουθενά μόνιμα.

β) Γιατί το κελάρι έμοιαζε με πεδίο μάχης; Γιατί οι δυο γάτοι...

- A. τσακώθηκαν μεταξύ τους. B. έκαναν πολλές ζημιές. Γ. έδωσαν μάχη με έναν σκύλο.

γ) Γιατί η μαγείρισσα επιστρέφει με άδεια πιάτα στο τραπέζι; Γιατί το φαγητό...

- A. το άρπαξαν οι γάτες. B. της έπεσε από τα χέρια Γ. κάηκε.
όταν το έβγαλε
από τον φούρνο.

2. Ανακαλύψτε τις σκανταλιές που έκαναν οι δύο γάτοι συμπληρώνοντας τις λέξεις από το ποίημα που λείπουν στο παρακάτω κείμενο:

Ο Μπελάς και ο Ρουμποτύρης άνοιξαν τον **φεγγίτη** και στάζει μες στο σπίτι. Έσπασαν μερικά **κεραμίδια** στη στέγη και το νερό μπήκε στα δωμάτια. Πέταξαν κάτω το **συρτάρι** και πήραν το μάλλινο **γυλέκο** Μια κοπέλα έχασε το **κολιέ** της με τις **πέρλες** Πήραν μέσα από τον φούρνο το **μπούτι** Έσπασαν το **βάζο** στο σαλόνι. Στην τραπεζαρία έσπασαν τα **γυαλικά** και από τα ντουλάπια της κουζίνας πέταξαν έξω τα **κατσαρόλια**

3. Φανταστείτε ότι είστε καλεσμένοι σ' ένα σπίτι απ' όπου πέρασαν οι δυο γάτοι. Συζητήστε στην τάξη:

- Τι θα βλέπατε γύρω σας; Ποιες σκανταλιές των γάτων θα μπορούσατε να ανακαλύψετε;
- Τι ήχους θα ακούγατε από την τραπεζαρία, την κουζίνα, το σαλόνι;

4. Ο Μπελάς και ο Ρουμποτύρης έκαναν κι άλλες σκανταλιές. Για να μάθετε ποιες είναι αυτές, γράψτε στα κενά τα αντίθετα επίθετα από αυτά που είναι στην παρένθεση.

- ✿ Με τα **σκληρά** (μαλακά) τους νύχια ξηλώνουν το **ακριβό** (φτηνό) **πολύχρωμο** (μονόχρωμο) καλί της σάλας.
- ✿ Τρέχουν και πηδούν μέσα στις **καινούριες** (παλιές) γλάστρες της γιαγιάς.
- ✿ Σκαρφαλώνουν πάνω στον **ψηλό** (χαμηλό) και **πλατύ** (στενό) μαντρότοιχο της αυλής και κοροϊδεύουν το **άγριο** (ήμερο) σκυλί του γείτονα.
- ✿ Τρυπούν τις **κλειστές** (ανοικτές) σακούλες με τα σκουπίδια που υπάρχουν στα **σκοτεινά** (φωτεινά) δρομάκια ψάχνοντας για κανένα ψαροκόκαλο.

5. Βρείτε στο ποίημα και αντιγράψτε τους τέσσερις στίχους όπου ακούγεται πολλή φασαρία.

..... Όταν θόρυβο ακούσεις, από την τραπεζαρία,
 γυαλικά κρατς μπουμ! να πέφτουν με κακό και φασαρία,
 όταν δεις και το ντουλάπι κατσαρόλια να πετάει,
 και το βάζο Μινγκ στη σάλα μ' ένα πιγκ! απλά να σπάει,

11

Ενότητα

Γελάσαμε με την ψυχή μας

Ο Μπελάς κι ο Ρουμπούρης

1

- Χρωματίστε τις λέξεις που ομοιοκαταληκτούν σε καθεμιά από τις παρακάτω στροφές των ποιημάτων.

Ο παπαγάλος

Σαν έμαθε τη λέξη «Καλησπέρα»
ο παπαγάλος είπε ξαφνικά:
«Είμαι σοφός, γνωρίζω Ελληνικά,
τι κάθομαι δω πέρα;»

Σταυρωτή

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Ο χορός του κάβουρα

Μπήκε ο κάβουρας στο κέφι.
Στέλνει να του φέρουν ντέφι.
Το 'μαθαν και τα πουλιά
φέρνουν φλάουτα και βιολιά.

Ζευγαρωτή

Χάρης Σακελλαρίου

Καλημερούδια

Με τι καμάρι περπατεί
την κούκλα της κρατώντας
και με ένα σπάγκο το γατί
ξοπίσω της τραβώντας!

Πλεχτή

Αλέξανδρος Πάλλης

είδη
ομοιοκαταληξίας

ζευγαρωτή
πλεχτή
σταυρωτή

- Η Ραλλού σάς δείχνει τα είδη της ομοιοκαταληξίας σε ένα ποίημα. Τι ομοιοκαταληξία έχει η καθεμιά από τις παραπάνω στροφές; Γράψτε το είδος της στην κενή γραμμή που βρίσκεται κάτω από κάθε στροφή.

1ος στίχος
2ος στίχος
3ος στίχος
4ος στίχος

Ζευγαρωτή

Όταν οι στίχοι ομοιοκαταληκτούν σε **ζευγάρια**.

Πλεχτή

Όταν οι στίχοι που ομοιοκαταληκτούν **πλέκονται**.

Σταυρωτή

Όταν οι στίχοι ομοιοκαταληκτούν **σταυρωτά**.

- 2** Κοιτάξτε ξανά το ποίημα «Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρης».
- ▶ Υπογραμμίστε τις λέξεις που ομοιοκαταληκτούν στην πρώτη στροφή και βρείτε τι είδους ομοιοκαταληξία έχει η στροφή.
 - ▶ Μετρήστε τον αριθμό των συλλαβών που έχει ο καθένας από τους τρεις πρώτους στίχους. Τι παρατηρείτε;
- 3** Ο Μπελάς και ο Ρουμποτύρης ήταν δυο γάτοι αστείοι, πονηροί, τολμηροί, απρόσεκτοι και ζημιάρηδες.
- Οι γάτες ήταν το αγαπημένο ζώο του ποιητή και γι' αυτό αφιέρωσε σε αυτές πολλά ποιήματα. Περιγράψτε κι εσείς στο τετράδιό σας το ζώο που αγαπάτε πιο πολύ. Η Ραλλού θα σας βοηθήσει με τις ερωτήσεις της στην περιγραφή σας.

- ▶ Ποιο ζώο είναι; Ποιο είναι το όνομά του; Ζει μαζί σας ή κάπου αλλού;
- ▶ Πώς είναι; Γράψτε κάποιες λεπτομέρειες από την εξωτερική του εμφάνιση που το κάνουν ξεχωριστό.
- ▶ Πώς συμπεριφέρεται; Τι συνήθειες έχει;
- ▶ Πώς περνάτε μαζί; Διηγηθείτε μια ιστορία από τη ζωή σας μαζί του που ήταν σημαντική.
- ▶ Τι νιώθετε γι' αυτό το ζώο;

Αξιολογώ το γραπτό μου

- 1. Έγραψα ποιο ζώο είναι, πού ζει και πώς περνάω μαζί του;**
- 2. Έγραψα πώς είναι εξωτερικά και ποιες είναι οι συνήθειές του;**
- 3. Έγραψα για τα συναισθήματά μου γι' αυτό το ζώο;**
- 4. Χρησιμοποίησα επίθετα στην περιγραφή μου;**
- 5. Χώρισα το γραπτό μου σε παραγράφους;**
- 6. Έψαξα στο λεξικό μου για την ορθογραφία δύσκολων λέξεων;**

- 4** Τι θα λέγατε να παίξουμε τις σκανταλιές των γάτων με παντομίμα; Η παντομίμα δε χρειάζεται ούτε λόγια ούτε σκηνικά. Μπορείτε μόνο με τις κινήσεις, τις γκριμάτσες ή τις χειρονομίες σας να κάνετε τους άλλους να καταλάβουν αμέσως το θέμα σας και να γελάσουν.
- Διαλέξτε με τον διπλανό σας μια σκανταλιά των γάτων, σκεφτείτε τον τρόπο που θα την παρουσιάσετε και αφήστε τους άλλους να τη μαντέψουν!

Ο Μπελάς κι ο Ρουμποτύρης, διάσημο ζευγάρι γάτες,
ήταν κλόουν γκαφατζήδες, κωμικοί και ακροβάτες.
Φημισμένοι, είχαν έδρα την Πλατεία Βικτωρίας
έδρα μόνο, γιατί ήταν οπαδοί της φασαρίας.
Κένσιγκτον, Κόρνγουολ Γκάρντεν, Λόνστον Πλέις*, στην απάτη,
φήμη είχαν σαν πενήντα, κι όχι μόνο σαν δυο γάτοι.

Ζευγαρωτή ομοιοκαταληξία

Ο καθένας από τους τρεις πρώτους στίχους έχει δεκαέξι συλλαβές.